

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/200/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

98/2014. (V. 15.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2013. március 16-án előterjesztett **panaszát** a 2014. május 15-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

e l u t a s í t j a .

A Testületnek a panasz elbírálására nincs hatásköre.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2013. március 16-án elektronikus panaszbejelentőn terjesztette elő a beadványát, amelyet 2013. április 4-én – a Testület felhívására – aláírásával is megerősített.

I.

A panaszos a beadványában előadta, hogy 2013. március 16-án vásárolt egy zsák fát, amivel hazafelé tartott. Ekkor az utcájuk elején mellé ért egy rendőrségi autó, amelynek vezetője igazolásra szólította fel. A panaszosnál sajnos nem volt személyi igazolvány és a kerékpárján sem volt világítás, bár ezért akkor még nem is szólt a rendőr neki. A rendőr megkérdezte a panaszos nevét és a fa eredetét, illetve még valamit kérdezett, amit a panaszos nem értett, ezrét visszakérdezett, hogy „mi van?”. Erre a rendőr „anyázní” kezdte a panaszost és bűdös cigánynak nevezte, számon kérve a panaszoson a tegeződő hangnemet. Majd kicsapta a panaszosra a gépkocsi ajtaját, aminek hatására a panaszos elesett a bicikliével, ezután kiszállt és a gépkocsiból és arra utasította a panaszost, hogy álljon fel. Majd megkérdezte, hogy mi van a zsákban, amire a panaszos elmondta, hogy fát visz. Ekkor a rendőr egy bicskával felhasította a zsák oldalát, amit a panaszos sérelmezett, mondván a zsák száját is kiköthette volna. Erre a rendőr szidalmazni kezdte a panaszost és veréssel fenyegette meg („te köcsög, fogd be a pofád, mert mindjárt el verlek”). Ekkor a másik rendőr is kiszállt a kocsiból és a fát

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

és a zsákot kezdte el fényképezni. A panaszosnál nem volt zsebkendő, ezért szipogott, amire ismét derogáló megjegyzéseket tett rá a rendőr („Te büdös köcsög, anyád nem tanított meg orrot törölni.”) A panaszos elmondta, hogy honnan hozta a fát, a rendőr ekkor elmentek az által megjelölt helyre. A panaszos pedig hazament, majd a nevelőapja felhívta a H. települési Rendőrséget, aki bejelentést tett az intézkedés szabálytalansága miatt. Nem sokára a korábban a panaszossal szemben intézkedő rendőrök megjelentek a lakcímén. A panaszos és a szülei, illetve a rendőrök között vita alakult ki a történetek miatt, amelynek során a rendőr elismerte, hogy lecigányozta és „anyázta” a panaszost. A rendőrök többek közt azt is mondák, hogy a Tűzépről kell vásárolni a fát és nem ismerőstől és rokontól elhozni. A panaszos és a családja elmondta, hogy vásárolták a fát, illetve, hogy 22800 Ft-ból élnek, amire a rendőr közölte a panaszos édesanyjához fordulva, hogy „annyi gyereket kell szülni, ahányat el tudsz tartani. Erre a panaszos édesanyja megjegyezte, hogy a viselkedésük miatt, lehet, hogy hétfőtől már a rendőröknek sem lesz munkájuk.”

A panaszos a beszerette volna mutatni, hogyan lökte fel a rendőr a gépkocsival, de a rendőr rászólt, hogy ne nyúljon a kocsihoz, holott a panaszos nem kívánt hozzáérni. A vitában az is felmerült, hogy noha sok a falopás a faluban, a rendőrök a nem roma elkövetőknél félrenéznek a jogsértéseknél, amire a rendőr úgy reagált, hogy tegyenek feljelentést. De a panaszosék azt mondták, hogy ők nem besúgók. Ezt követően a panaszos nevelőapja kérte a rendőrök nevét, azonosító számát, de ők ezt meg tagadták arra hivatkozva, hogy ő ellen intézkedtek. Ekkor a vitát lezárva beültek és elhajtottak. Ekkor a panaszos nevelőapja (19 óra 5 perc körül) ismét felhívta a kapitányságot és másik járőrt kért, amire az ügyeletes tiszt azt mondta, hogy nem küld, mert az intézkedő járőrt nem fogják felülbírálni. A panaszos megjegyzi, hogy ez a beszélgetés rögzítve lett.

Mindezek alapján kérte a panaszos kivizsgálását a panaszos, aki elismerte ugyan, hogy hibázott, azonban szerinte nem érdemelte meg, hogy ilyen hangnemben beszéljenek vele.

2) A panaszos a Testület felhívására 2013. április 4-én postai úton – határidőn belül – megerősítette a korábbi beadványát. A Testület kérdéseire válaszolva előadta, hogy két rendőr járt el vele szemben, de az egyik nem szólt bele az intézkedésbe. Az intézkedő rendőr nem mondta meg az igazoltatás okát, csak felszólította az igazolásra. A panaszos bediktálta az adatait.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatóak meg.

1) A kapitányságvezető 2013. június 24-én kelt átiratában közölte, hogy a panaszos a rendőrségen is panaszt terjesztett elő (azonos tartalommal), amelyet a rendőrkapitányság vezetője 2013. április 29-én kelt határozatával elbírált és elutasított. A rendelkezésre álló történetanyag tanúsága szerint a határozatot a panaszos nevelőapja 2013. május 9-én kézhez vette, ám a rendelkezésre álló törvényes határidőn belül nem terjesztett elő fellebbezést a határozat ellen. A határozat így 2013. május 25-én jogerőre emelkedett.

2) Az eljárás befejezéséről szóló 2013. április 29-én kelt határozat rögzíti, hogy a rendőrkapitányság vezetője a panaszos 2013. március 16-án fogatosított rendőri

intézkedéssel kapcsolatos beadványát elutasította. A panasz kivizsgálása során megállapította a kapitányságvezető, hogy a rendőrök jogszerűen jártak el a panaszossal szemben. A vizsgálat során a panaszosi és a rendőri előadás közötti ellentmondás a sértő kifejezések vonatkozásában nem lehetett feloldani.

A határozat rögzíti, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült az intézkedéssel összefüggésben.

3) A csatolt térítvevény tanúsága szerint a panaszos nevelő apja 2013. május 9-én kézhez vette a panaszt elutasító határozatot.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A Testület először azt értékelte, hogy a panaszbeadvány valamennyi elemének vizsgálatára rendelkezik-e hatáskörrel.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

E szakasz alapján a rendőri intézkedések során megvalósuló jogsérelmek kivizsgálására és szükség esetén orvoslására az intézkedést foganatosító rendőri szervnek és a Testületnek (illetve a Testület eljárását követően az országos főkapitánynak) a panaszos döntését megelőzően párhuzamos hatásköre van. A panaszos döntése ezt a párhuzamosságot megszünteti: amennyiben az eljárást foganatosító rendőri szervhez nyújtja be panaszát, döntésével megszünteti a Testület eljárási hatáskörét.

Tekintettel azonban arra, hogy a rendőri intézkedések során bekövetkező súlyos alapjogsértések mind az egyén, mind a társadalom szempontjából rendkívül káros következményekkel járhatnak, a jogalkotó lehetővé tette ennek a szabálynak az áttörését, és a Testület hatáskörének „visszaállítását”, amennyiben a Testület úgy ítéli meg, hogy az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdésében foglalt feltételek fennállnak, és az eljárás átvételét maga a panaszos is kéri.

Ez a lehetőség azonban csak a még folyamatban lévő rendőrségi panaszeljárások vonatkozásában áll fent.

A konkrét ügyben megállapítható, hogy a panaszos még a sérelmezett események napján, tehát a Testülethez fordulást megelőzően panaszt terjesztett elő az intézkedést foganatosító

rendőri szervnél. Ennek következtében a panaszeljárás előbb a rendőri szervnél, majd a Testületnél is megindult.

Az eljárások párhuzamosságáról a Testület akkor értesült, amikor az Rtv. 93/A. § (1) bekezdése alapján a sérelmezett eseményekkel összefüggő felvilágosítást kért a rendőrségtől, és megkapta az intézkedést fogantató szervnél előterjesztett azonos tartalmú panaszbeadvány alapján időközben meghozott, panaszt elutasító határozatot.

Erről a körülményről tudomást szerezve – vagyis, hogy a panaszos azonos tartalmú panaszbeadványáról az intézkedést fogantató szerv már első fokon határozatot hozott – a Testületnek arról kellett információt szereznie, hogy a panaszos a határozattal szemben határidőn belül élt-e fellebbezéssel. A rendőrség a Testületet ezzel összefüggésben arról is tájékoztatta, hogy a panaszos nevelőapja 2013. május 9-én kézhez vette a határozatot, de az ellen a rendelkezésre álló határidőn belül nem élt jogorvoslati kérelemmel, ezért a határozat 2013. május 25-én jogerőre emelkedett.

Tekintettel arra, hogy a panaszos rendőrségnél előterjesztett azonos tartalmú beadványa alapján már jogerős döntés született, a Testület hatáskörének hiányát állapította meg.

IV.

A Testületnek nincs hatásköre a panasz elbírálására, így azt érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

Budapest, 2014. május 15.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag